

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342 / 2504

Ankara

3 / 6 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

~~El:~~
Liste

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih	17.6.1999 - 1/334
K. Md.	K.D.Bşk.
BAŞKAN	M. Bulut

1/765

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/101-1275

/2119

Ankara

21/4/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 27/3/1998 tarihinde kararlaştırılan "Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.


Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Başbakanlık Kurulması Ulusal Kurulması
Esas Kom.	Dışişleri Kom.
Tarih	24.4.1998 1/365
L. h. d.	G. L. h. d. k.
Başkan	Hikmetiç

GEREKÇE

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Birleşmiş Milletler Teşilatı'na bağlı organizasyonlardan birisi olup; Birlik'e üye 186 ülke arasında telekomünikasyon sahasında gerekli işbirliği ve koordinasyonun sağlanması amacıyla 1865 yılından bu yana çalışmalarını sürdürmektedir.

Osmanlı Devleti'nin de 19 kurucu ülke arasında bulunduğu ITU, çalışmalarını Kuruluş Yasası (Constitution) ve Sözleşmesi (Convention) çerçevesinde yürütmektedir. Birlik kurulduğundan bu yana Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi, değişen şartlara, sürekli yenilenen teknolojiye ve dünya konjoktürüne bağlı olarak bir kaç defa değişime uğrayarak yeniden düzenlenmiştir. Son olarak 1992 yılında toplanan Ek Tam Yetkili Temsilciler Konferansı (APP-92) ITU'nun yapısının kökten değiştirilmesine karar vermiş ve bu çerçevede Yasa ve Sözleşmede de büyük ölçüde değişiklikler yapılmıştır. ITU Yasasına göre Yasa ve Sözleşmenin üye ülkelerin parlamentolarınca onaylanması gerekmekte olup; bu dökümanlarda zaman içerisinde yapılan değişiklik ve yeniliklerin de ayrıca parlamentoların onayından geçirilmesi gerekmektedir.

ITU'nun en üst idari organ ve dört yılda bir toplanmakta olan "Tam Yetkili Temsilciler Konferansı (PP)" dır. Buna ek olarak bu dört yıl süresince ortaya çıkabilecek önemli konularda, - bir sonraki PP Konferansında onaylanmak üzere - geçici kararlar alarak ITU'nun idaresinin devamlılığını sağlamak üzere 46 ülkeden birer temsilcinin seçim yoluyla üyeliğe getirildiği bir de ITU Konseyi bulunmaktadır. Konsey yılda bir defa toplanmakta ve gerekli kararları almaktadır.

Teknik çalışmalar ise üç sektör halinde yürütülmektedir. Bunlar sırasıyla Telekomünikasyon Standardizasyon Sektörü (ITU-T), Radyokomünikasyon Sektörü (ITU-R) ve Telekomünikasyon Geliştirme Sektörü (ITU-D)'dür. Her sektörün idari işlerini yürüten ve ITU Genel Sekreterine bağlı olarak çalışan birer büro ve bu büroların yine seçimle işbaşına gelen birer direktörü bulunmaktadır.

Ayrıca, ITU-R bünyesinde 9 seçilmiş üyeden oluşan ve R sektörü ile ilgili önemli sorunların çözümünde yetkili organ olan Radyokomünikasyon Regülasyon Kurulu (RRB) bulunmaktadır.

Son olarak, ITU'nun idari kısmının en yetkili makamı olan Genel Sekreter ve Genel Sekreter yardımcısı da yine seçimle işbaşına gelmektedir.

Yukarıda sözü edilen 46 Konsey üyesi ülke, 9 RRB üyesi, 3 Büro direktörü, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcısı, dört yılda bir Tam Yetkili Temsilciler Konferansınca seçilmekte ve dört yıl süreyle görev yapmaktadırlar.

ITU Yasa ve Sözleşmesi parlamentolarınca onaylanmamış ülkeler ITU'nun Tam Yetkili Temsilciler Konferanslarında, alt grup toplantılarında, teknik genel kurullarında ve teknik konferanslarında oy kullanamamakta, böylece bu toplantı ve konferanslarda alınan teknik ve idari kararlara müdahale etme, etkileme ve lehte çıkmasını sağlama imkanı ortadan kalkmaktadır. Daha da önemlisi yukarıda izah edilen seçimle göreve getirilen yetkili kurulların, büro direktörlerinin ITU Genel Sekreter ve yardımcısının seçimlerinde oy kullanma hakkı bulunmamaktadır. Dünya'nın en büyük ve gelişmiş ülkelerinden birisi olma yolunda çaba harcayan ülkemiz yıllardan beri ne ITU Konseyine üye vermiş, ne de bu görevlerden herhangi birisi için aday göstermiştir. Telekomünikasyon sahasından genele doğru gidildiğinde Birleşmiş Milletler'e bağlı ITU'nun sadece teknik açıdan veya Telekomünikasyon idaresi açısından değil; aynı zamanda uluslararası ilişkiler ve siyaset açısından da oldukça önemli bir yerinin olduğu görülecektir. Şöyle ki;

- ITU Konseyine seçilen 46 ülkeden birer temsilci yılda bir kere toplanarak gerekli çalışmaları yapmaktadır. Ancak, bu çalışmalar maalesef siyasi konuları da zaman zaman gündeme getirmektedir. Söz gelişi, Konseyin 1995 yılında yapılan toplantısında Yunanistan tarafından "Mersin ile Girne arasında döşenmiş bulunan fiber-optik hattının uluslararası kurallara göre döşenmediği ve kaldırılması gerektiği" gündeme getirilmiş, ancak Konsey'e seçilemediği için Konsey toplantısına temsilci gönderme hakkı bulunmayan ülkemiz maalesef bu konuda herhangi bir itirazda dahi bulunamamıştır.

- RRB, özellikle telsiz haberleşmesi konusunda zaman zaman önemli ve hayati kararlar alabilmektedir. Bu Kurul'a girebilecek bir Türk temsilci veya en azından Türkiye'nin büyük desteği ile seçildiğini bilen yabancı bir temsilci Türkiye'nin menfaatlerine uygun olmayacak kararların alınmasında önleyici, en azından frenleyici bir rol oynayabilecektir.

- Büro Direktörleri ve Genel Sekreter ile Yardımcılarının ülkemizden seçilmesi şu an için uzak bir ihtimal olarak görünse bile, ileride olabileceğinin düşünülmesi gerekmektedir. Ayrıca, yine ülkemiz delegasyonunun desteğini alarak seçilecek bir aday, en azından bize karşı sempati besleyecek ve geçtiğimiz iki dönemde olduğu gibi ülkemiz yararına olabilecek konularda işbirliğine gidilebilecektir.

Bir diğer önemli konu da; seçimlerde etkin rol oynayabilen ülkeler, seçilmesini istemedikleri bir ülke veya adayın seçilmemesi konusunda da etkili olabilmektedirler.

Yukarıda anlatılanların tamamı, eğer bir ülke oy kullanma hakkına sahip ise gerçekleştirebilecek konulardır. ITU kurallarına göre bir ülke iki şekilde oy kullanma hakkını kaybetmektedir. Birincisi, ITU'ya ödenmekte olan yıllık aidatların ödenmemesi durumu, ikincisi ise Kuruluş Yasa ve Sözleşmesinin ülke parlamentosu tarafından onaylanmaması durumudur. Bugüne kadar Türkiye Cumhuriyeti Devleti üzerine düşen parasal yükümlülüğü daima eksiksiz ve zamanında yerine getirmiştir. Ancak, şu ana kadar Yasa ve Sözleşme Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmadığı için şu anda oy kullanma hakkı bulunmamaktadır.

1998 yılının Ekim ve Kasım aylarında Amerika Birleşik Devletleri'nin Minneapolis şehrinde Tam Yetkili Temsilciler Konferansının (PP-98) yapılacağı ve Konferans'ta yukarıda sayılan tüm seçimlerin yer alacağı dikkate alınırsa, seçme ve seçilme hakkı olmayan bir ülke temsilcilerinin böyle bir konferansta ne derece başarılı olacağı derhal anlaşılabacaktır. Diğer konferanslarda ve toplantılarda da herhangi bir teknik konuda oylamaya gidildiğinde oy kullanılmaması her bakımdan ülkemiz menfaatlerini zarara uğratacak; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin saygınlığına gölge düşürecektir.



T/ 1005

ULUSLARARASI TELEKOMÜNİKASYON BİRLİĞİ KURULUŞ YASASI VE
SÖZLEŞMESİ İLE BUNLARA İLİŞKİN NİHAİ KARARLAR, TAVSİYE
BAŞLIKLIL BELGE VE İHTİYARİ PROTOKOLUN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE
Madde 1- 7-22 Aralık 1992 tarihleri arasında Cenevre'de yapılan Ek Tam Yetkili Temsilciler Konferansı'nda ülkemiz adına ilişik ihtirazi kayıtlarla imzalanan, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi'nin, anılan düzenlemelerle ilgili uyumsuzlukların zaruri çözümüne ilişkin ihtiyari Protokol'un ve ITU Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi'ne dair "Nihai Kararlar" ile sözkonusu Yasa ve Sözleşme'nin yürürlüğe girişi ve belgelerin gönderilmesi hakkında "Tavsiye" başlıklı belgenin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE
Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE

Eki

MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

B.ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	I. SEZGİN Mili Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	G. İNER Devlet Bakanı	H. ÖZKAN Devlet Bakanı
Y. SECKİNER Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	Prof. Dr. R. S. TÜRK Devlet Bakanı	Prof. Dr. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
SERDAROĞLU Devlet Bakanı	M. GÜRDERE Devlet Bakanı	Prof. Dr. S. GÜREL Devlet Bakanı	Prof. Dr. A. ANDICAN Devlet Bakanı
I. CECİBİ Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	B. SAKIN Devlet Bakanı	B. KARA Devlet Bakanı
C. KAVAK Devlet Bakanı	E. BAKI Devlet Bakanı	A. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	H. GEMİCİ Devlet Bakanı
M. BATALLI Devlet Bakanı	O. SENGÜRLÜ Adalet Bakanı	M. BAŞEŞGİOĞLU İçişleri Bakanı	I. CEM Orişleri Bakanı
Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	H. ULUGBAY Mili Eğitim Bakanı	Y. TOPCU Beyliklik ve İskan Bakanı	H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
M. MENZİLİ Ulaştırma Bakanı	M. TAŞAR Tarım ve Köylere Bakanı	Prof. Dr. N. ÇAĞAN Çalışma ve Sos. G. v. Bak.	Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. C. ENSÜMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	I. TALAY Kültür Bakanı	I. GÜROĞAL Turizm Bakanı	E. TATARANOĞLU Orman Bakanı
I. CECİBİ Çevre Bakanı V.			

Dosya No

101-1275

471